

GARANCIA

Agrárfinanszírozás és hatékonyság

Hogyan jellemezhető a hazai mezőgazdálkodás és agrárfinanszírozás általános helyzete, milyen lehetőségek nyílnak a gazdálkodók hitelhez jutásának javítására? A fiatal gazdálkodók speciális helyzetéből fakadóan milyen sajátos finanszírozási feladatok várnak megoldásra? Melyek a vidékfejlesztési pályázati rendszer tapasztalatai, biztosított-e a nyertes projektek megvalósításának és fenntartásának finanszírozása? Mit kell mérlegelnie a jövőbe tekintő agrárfinanszírozási rendszernek és mi lehet mindezekben a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Dr. Weisz Miklóssal, a Fiatal Gazdák Magyarországi Szövetségének (AGRYA) társelnökével.

Kérem, röviden értékelje az agrárágazat napjainkra kialakult helyzetét!

A hazai agrárágazat életében számottevő változásokat hozott az elmúlt néhány év. Elsősorban az európai uniós csatlakozás kedvező hatásait kell kiemelni, egy működő és kiszámítható támogatási és szabályozási keretrendszer került bevezetésre, egyúttal jelentős vidékfejlesztési források áramlottak és áramlanak az ágazatba. A növénytermesztés jövedelmezősége stabilizálódott, ugyanakkor az állattartás továbbra is gondokkal küzd. Az agrárexport növekvő és viszonylag stabil piacokra támaszkodhat. Miközben továbbra is nagyszámú vállalkozás tevékenykedik az agráriumban, az európai tendenciáknak megfelelően az ágazatban koncentráció van folyamatban, a gazdálkodó egységek száma csökken, ami azt jelenti, hogy a jövőben egyre kevesebb, de az eddiginél átlagosan nagyobb méretű gazdasági társaság lesz jelen - főként a professzionális - mezőgazdasági termelésben. Fontos szerepe lesz azonban annak a széles gazdálkodói körnek is, amely nem, vagy csak részben, kismennyiségben termel piaci értékesítésre.

„komoly verseny van a gazdák fejlesztési és működési finanszírozásáért”
Dr. Weisz Miklós

Hogyan ítéli meg a hazai agrárvállalkozások finanszírozási helyzetét, lehetőségeit?

Finanszírozási szempontból a fenti folyamat hozadéka, hogy kialakult egy stabil, hitelképes termelői réteg, amely megfelelő üzemmérettel, jövedelemmel, valamint fedezetekkel és tartalékokkal rendelkezik. A hitelintézetek jelentősen nyitottak az elmúlt években az ágazat szereplői felé, egyre több terméket és szolgáltatást kínálnak, és komoly verseny folyik a gazdák fejlesztési és működési finanszírozásáért, elsősorban a növénytermesztést illetően. A nem megfelelő fedezettel és/vagy pénzügyi mutatókkal rendelkező gazdálkodók hitelhez jutását pedig tevőlegesen tudja segíteni az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalása.

Hol lát lehetőséget az ágazat szereplői számára a hitelhez jutási esélyek javítására?

Számos esetben akadnak még áthidalandó hézagok a gazdálkodók igényei és a bankok termékei, hitelezési protokollja között. Ilyen például, hogy a gazdálkodók által szívesen választott családi gazdálkodási forma sajátosságait a hitelintézetek továbbra sem tudják úgy kezelni, mint például egy gazdasági társaságét. Hasonló probléma az induló, fiatal gazdálkodókat érdemben segíteni tudó finanszírozási konstrukciók hiánya. A fedezethiány kezelésére, illetve a hitelképesség erősítésére kiváló eszköz lehetne esetükben a kapcsolódó

2

alapítványi kezességvállalás továbbfejlesztése. A fiatal gazdálkodók hasonló problémákkal szembesülnek egyébként Európa-szerte: nehezíti tevékenységüket a termelés korszerűsítését segítő eszközök beszerzésének finanszírozási terhe, illetve a gazdaságok átadása sem zökkenőmentes. A mezőgazdasági tevékenységet választó fiatalok zöme családon belül történő gazdaságátadás révén jelenik meg az ágazatban, ezért fontos lenne e folyamat segítése. Ez részben adminisztratív, jogi-szabályozási, finanszírozási eszközökkel egyszerűsíthető lenne, másrészt az érintettek tudatos felkészülésével gördülékenyebbé válhatna.

Melyek a pályázati rendszer tapasztalatai?

A Vidékfejlesztési Program (VP) pályázatai teljes körben meghirdetésre kerültek 2017 közepéig. A beruházási jellegű támogatások iránt különösen nagy volt az érdeklődés, több kiírás esetében a benyújtott pályázatokban a rendelkezésre álló támogatási kerethez képest három-négyszeres volt a túligénylés. Ezért több konstrukció már felfüggesztésre is került, például a baromfitartó, a szarvasmarhatartó, a sertéstartó telepek korszerűsítését, a kertészetek gépbeszerzését, a borászatok fejlesztését, valamint a nem mezőgazdasági tevékenységek beindítását segítő pályázatok. A tapasztalatok szerint a termelői oldalon hatalmas az igény a támogatásokra, a gazdálkodók szeretnék fejleszteni, fejlődni.

Mikorra várható a pályázatok elbírálása?

A VP pályázatokkal kapcsolatos döntések várhatóan a következő hónapokban folyamatosan jelennek majd meg. Feltehetőleg a nyár végéig elbírálásra kerülnek például a kertészeti, az állattartó, a szárító és élelmiszeripari pályázatok első és második szakaszbeli támogatáskérelmei, ősztől pedig egyebek mellett a borászati és az agrárdiverzifikációs támogatásokért több szakaszban benyújtott pályázatok. Sűrű időszaknak nézünk elébe, ahogyan a pályázatbeadásokra is jellemző volt, a támogatási határozatok is nagy valószínűséggel gyors ütemben, egyszerre nagy számban fognak megszületni.

Mire lehet számítani a támogatott projektek megvalósítását illetően?

A pályázati eredmények koncentrált közzététele és a projektek tömeges megkezdése azzal járhat, hogy a kivitelezések összetorlódnak. A nyertes gazdálkodóknak két évük van arra, hogy megvalósítsák a támogatott beruházásokat, és már most látszanak a kivitelezői oldalról bizonyos szűk kapacitások. Ez különösen az építéssel járó fejlesztések esetében lehet probléma, mivel a beruházások nemzetgazdasági szintű - örvendetes - fellendülése jelentős mértékben veszi igénybe a kivitelezői kapacitásokat. Ráadásul, aki bizonyos összeg fölött kap uniós támogatást a beruházásához, annak kötelező közbeszerzési eljárást lefolytatnia akkor is, ha maga például csupán őstermelő. Erre felkészülhettek a támogatásigénylők, hiszen a pályázati dokumentációban szerepelt ez a követelmény. A megvalósítást illetően a közbeszerzés többlet időigénnyel jár, csúszásokhoz vezethet, és természetesen pénzügyi és adminisztrációs teherrel jár. Segítséget jelent ugyan-

akkor, hogy a közbeszerzési kiadások az elszámolható költségek adott százalékában beépíthetők voltak a támogatási kérelembe. Összegezve, a mostani vidékfejlesztési támogatási időszakban sokkal összetettebb lett egy támogatott projekt sikeres megvalósítása, mint korábban volt.

Mire kell felkészülni a projektek sikeres finanszírozása érdekében? A bankok, illetve az alapítványi szerepvállalás hogyan alapozhatják meg a beruházási projektek megvalósítását és fenntartását?

A bankok felkészültek a nyertes projektek finanszírozására, készen állnak a sikeres pályázati beruházások megvalósításának hitelezésére. Lehetőség van támogatás-előfinanszírozási hitel, a saját erőt biztosító hitel, vagy akár forgóeszközhitel igénybevételére. Az alapítványi kezességnek bármely hitel esetében komoly szerepe lehet a kölcsönfelvétel segítségével. Finanszírozási szempontból figyelemmel kell lenni arra is, hogy a pályázatok jelentős részét még 2016-ban, illetve 2017 első felében nyújtották be. Ugyanakkor a beadás és az elbírálás, valamint a megvalósítás megindítása közötti időszakban fokozatos áremelkedés kezdődött meg a beruházási eszközök, de főleg az építési kivitelezési tevékenységek tekintetében. Így számos esetben a projekt megvalósítása többre kerülhet annál, mint ami a pályázati dokumentációban szerepel. Amiatt, hogy a kért támogatási összeg felfelé nem módosítható, a pályázók egy részének nagyobb saját erőre (ezt biztosító hitelre) lehet szüksége, mint ahogy azt eredetileg tervezték.

A jövőt illetően milyen szempontokra célszerű figyelemmel lennie az agrárfinanszírozási rendszernek?

Jelenleg a beruházások számára kedvező időszakot élünk meg. Hiszen, a hitelkamatok most alacsonyak, a gazdákat szívesen finanszírozzák a bankok, a vidékfejlesztési pályázatok jelentős támogatási forrást biztosítanak. Egyúttal, a közvetlen támogatások 2020-ig továbbra is kiszámítható stabil forrást jelentenek a gazdálkodók számára. Az elmúlt évek egyre kiegyensúlyozottabb gazdálkodási környezetének is köszönhetően a mezőgazdaságban jelentős megtakarítási állomány halmozódott fel. A feltételek tehát adottak a fejlesztésekhez, de nem biztos, hogy ez a jövőben is minden téren így lesz. Ebben a helyzetben megkülönböztetett figyelmet kell arra fordítani, hogy elsősorban a termelési költséget csökkentő, hatékonyságot javító beruházások valósuljanak meg, amelyekkel hosszabb távon is fenntartható, biztosítható lesz a jövedelemtermelő gazdálkodás. Ez azért is alapvető fontosságú, mert a 2020 utáni uniós támogatási ciklusban elérhető - ma még távolról sem prognosztizálható - forrásoktól függetlenül is, a jövőben nagyobb szerepet fog kapni a piaci alapú vállalkozás-finanszírozás, hitelezés. Ez még inkább felértékeli a finanszírozási innovációk, illetve az intézményi kezességvállalás szerepét. Lévéen, a bankok nagyobb számban találkozhatnak olyan termelőkkel, vagy kell olyan gazdálkodók felé nyitniuk, amelyek nehezebben hitelezhetőek, de ígéretes fejlesztési elképzelésekkel rendelkeznek.

A szarvasmarha tenyésztés támogatása

Az utóbbi években az európai uniós tagországok közül Magyarországon nőtt a legnagyobb mértékben a szarvasmarha állomány. A tejhasznú tehénállomány - a két éven át tartó nemzetközi tejpiaci válság ellenére - 8 százalékkal emelkedett 2010 és 2016 között, a húshasznú tehénállomány pedig a kétszeresére bővült ez idő alatt. A vágómarha termelés kibocsátása 2016-ban közel 87 milliárd forintba rúgott, a tej ágazat pedig mintegy 145 milliárd forintba. Az elért eredményekben jelentős szerepet játszott a hazai támogatáspolitikai: a kormány, illetve a Földművelésügyi Minisztérium, az összes, uniós adta lehetőséget kihasználva segítette az ágazatot. A kormányzat 2016-ban mintegy 41 milliárd forintos termeléshez kötött és 20 milliárd forintos átmeneti nemzeti támogatással segítette a szarvasmarha ágazat tevékenységét. Emellett a Magyar Tenyésztők Egyesülete 60 millió forint tenyésztésszervezési támogatásban részesült.

Alapítványi szerepvállalás a vállalkozások finanszírozásában

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány 2016-ban is erősítette szerepét a vidéki, mindenekelőtt az agrárvállalkozások finanszírozásának segítésében. A tavalyi év folyamán több mint 8500 ügylet révén 142 milliárd forint hitelösszeghez kapcsolódott kezesség. Ez azt jelenti, hogy az előző évihez képest 2016-ban az ügyletszám csaknem negyedével, a kezességgel biztosított hitelösszeg mintegy 20 százalékkal emelkedett. Az alapítványi készfizető kezesség révén nagyobb számú vállalkozás juthat hitelforráshoz, hiszen olyanok is a bankok hitelezett partnereivé válhatnak, amelyek egyébként nem rendelkeznek elegendő fedezettel, de üzleti elképzeléseik életképesek. Különösen érvényes ez a kisebb méretű, főként mikro- és kisvállalkozások esetében.

A 2016. évben a kezességi ügyletek több mint 85 százaléka a mikrovállalkozásokhoz, további közel 14 százaléka pedig a kisvállalkozásokhoz kapcsolódott.

Orosz embargó - támogatás a zöldség- és gyümölcsstermelőknek

Az Európai Unió 2014 augusztusában az ukrajnai helyzet miatt Oroszországgal szemben politikai és gazdasági szankciókat vezetett be, amelynek következtében az EU-tagországok piacot vesztek, ezért az EU a nehéz helyzetbe került zöldség- és gyümölcsstermelőket segítő támogatást vezetett be. A Bizottság 2017 júniusában további egy évvel meghosszabbította az érintett európai kertészeti termelőknek nyújtott rendkívüli támogatást. A több tízmillió eurós támogatási keret 100 százalékos anyagi megtérítést biztosít azoknak a gazdálkodóknak, akik termékefelseslegüket a közétkeztetésnek adják, vagy jótékonyági felajánlást tesznek, elkerülve ezzel az étkezésre alkalmas élelmiszer megsemmisítését. Az állati takarmányozásra, komposztálásra vagy feldolgozásra szánt gyümölcsök leadása esetén a támogatás valamivel kevesebb. A rendkívüli támogatást igénybe vevő európai termelők továbbra is kedvezményezettjei lehetnek az Európai Unió közös agrárpolitikája egyéb intézkedéseinek.

A kezességgel biztosított hitelösszegekből az előbbieknél 61, az utóbbiaknál 32 százalékkal részesedtek. Az ügyfélkörben jelentősen emelkedett az őstermelők, a családi gazdaságok, az egyéni vállalkozások száma: rendre 77, 67, 24 százalékkal. Hasonló folyamat figyelhető meg a kezességgel biztosított hitelösszeg növekedésében is. Az őstermelők esetében 76, a családi gazdaságoknál majd 90, az egyéni vállalkozásoknál pedig 37 százalékos bővülés történt 2016-ban.

Ugyanakkor arra is van lehetőség, hogy az alapítvány a kkv-szektor nagyobb méretű vállalkozásai számára, nagyobb volumenű hitelekhez nyújtson garanciát, az előnyösebb banki finanszírozási kondíciók elérése érdekében. Ennek megfelelően - miközben az átlagos kezességgel biztosított hitelösszeg mintegy 16,5 millió forint volt 2016-ban - a garantált hitelek mérete a néhány milliótól a több százmillióig terjed az alapítványi portfólióban.

Családi gazdaság, szövetkezet, értékcsoport

Nem idegenkedik a bérleményektől Orbán István orci vállalkozó. A sajátja mellett bérelt földeken, bérelt telephelyen, bérelt gépekkel dolgozik. Teszi mindezt azért, mert ezt kívánja az ésszerű gazdálkodás.

Családi indíttatással magyarázza Orbán István a mezőgazdasághoz kötődő szoros kapcsolatát.

- Falun nőttem fel, a házkörül már gyerekkoromban megvolt a feladatom. Édesapám agrárszakemberként a téesz kerületvezetője volt. Természetes, hogy én is mezőgazdasági iskolába mentem, mint ahogy az is értelemszerű volt, hogy amikor feleségem 9 hektár földet örökölt, elkezdtünk gazdálkodni, és minden megkeresett forintunkat beforgattuk a vállalkozásunkba. Praktikus az azt jelenti, hogy amiből csak tudtunk, földet vettünk, a SAPARD és az AVOP pályázatok segítségével gépeket vásároltunk. Ilyen feszített fejlesztéssel jutottunk odáig, hogy ma már 200 hektár saját földünk van, mellette 500 hektárt bérlünk, plusz teljes körű gépi szolgáltatást végzünk 300 hektáron. Ez utóbbi két tevékenységet egyfajta integrációnak is nevezhetjük.

A központi telephely története kissé szokatlan. Így beszélt erről a vállalkozó.

- A központi telep, ahol a szárító és a terménytárolók találhatóak, nem a saját tulajdonunk, hanem

egy hasonló korú társammal béreljük. Nem máshoz visszük a terményt szárítani, vagyis mással végzetett bérszárítás helyett egész évre béreljük ezt a telepet, ami a központunk is. Ennek több oka van: egyrészt amikor a fejlesztést elkezdtük, már nem nyíltak olyan pályázatok szárító és tároló építésére, amelyekben részt vehettünk volna. Másrészt, a gazdaságossági számítások azt mutatják, hogy a telep bérlete kedvezőbb a bérszárításnál, nem beszélve arról, hogy így nem kell másokhoz alkalmazkodni, nem külső tényezőktől függ, hogy mikor arathatunk. Most úgy tudjuk szervezni a munkát, hogy optimális legyen. Másik érv, ami ezt a modellt támasztja alá, hogy így kivédhetjük az idegen bérszárító, tároló munkadíjának változását, ami általában drágulást jelent. Ha mindezt összeadjuk, akkor nem csak a számok, hanem egyéb tényezők is a telep bérlete mellett szólnak. Reménykedünk abban, hogy egyszer meg tudjuk vásárolni, de a tulajdonos egyelőre nem akarja eladni.

Tudnak-e versenytársai lenni a nagyobb vállalkozásoknak? - kérdeztük Orbán Istvánt.

- Gondolom, az előzőekből is látható, hogy igyekszünk mindent a leggazdaságosabban, a legegyszerűbben megoldani. Ide tartozik az is, hogy a kis méretek miatti piaci hátrányt is próbáljuk kiküszöbölni. Ezért döntöttünk úgy, hogy a beszerzésre és értékesítésre szövetkezetet szervezünk: 16 tagja van a szövetkezetünknek, amelynek szintén ez a telep a bejegyzett központja. Beszerzéskor mindenki leadja az igényét, és egyben vásároljuk meg az input anyagokat. Teljesen más a tárgyalási pozíciónk, ha kétezer hektárra vásárolunk, mintha mindenki külön-külön venné meg például a vetőmagot és a műtrágyát. Ugyanez elmondható az értékesítésről is. Ez utóbbinál nem csak ott mutatkozik meg a szövetkezet előnye, hogy nagyobb volumenű terménnyel jelenünk meg, hanem egységes minőségű az árunk, hiszen azonos a növény fajtája. Például búzából csak három fajtát termesztünk, és optimális időben és körülmények között takarítjuk be a terményt. Ez pedig bevételnövelő tényező. De ne feledkezzünk meg a tagokról sem, mivel előzetesen megválogatjuk azokat a társakat, akik beléphetnek a szövetkezetbe. Ennek köszönhető, hogy teljes a bizalom, szinte baráti kapcsolat alakult ki közöttünk, ami nem attól függ, hogy kinek mekkora földje van. A szövetkezetbe tartozó gazdaságok 2100

hektáros összterületében benne vannak a 6 hektáros gazdák területei éppúgy, mint 20 hektáros gazdákéi, vagy a mi 750 hektáros területünk. A vetésszerkezetet illetően klasszikus növénytermesztést folytatunk.

A saját családi gazdaságról így beszélt a vállalkozó.

- Mindig növeltük, fejlesztettük a családi gazdaságunkat. Mindent megelőzött a földvásárlás. A földet tartom a legnagyobb értéknek, ez a gazdálkodás alapja, ráadásul megmarad, s egyre értékesebb lesz. Legutóbb például az állami földárverésen összesen száz hektárt vásároltunk, hektárját 2,7 millió forintért, de vettek ott 4,5 millió forintért is. Akármennyi is az ár, húsz év alatt ki lehet gazdálkodni az árát. Hozzá tartozik, hogy a szóban forgó terület Kisgyalán határában van, ahol nagyon jók a földek, 30-40 AK értékűek. Kukoricából 17-18 tonna terem hektáronként. Felmerülhet, hogy túl gyors ütemű a növekedésünk, de én úgy vagyok vele, hogy minden lehetőséget ki kell használni, amikor alkalom van rá. Azért is tudok többet a földvételekre fordítani, mert csak munkagépbe, legfeljebb kisebb közep-kategóriás traktorokba fektetem a pénzt. Több tízmillió nagy traktorokat, kombajnokat nem veszek, a nagy erőgépeket bérelem. Tudom, ez eltér az általános gyakorlattól, mert mindenki igyekszik saját nagy gépekkel berendezkedni, pedig a nagy traktorok esetében, amelyek mennek ezer-ezeröttszáz órát évente ugyanannyi a bérleti díj, mint a törlesztés. Ha bérelem a gépet, két évente van egy új traktorom új gumival, új motorral, új váltóval. Én a következőképpen számolok. Egy évben fizetek 8 millió forint bérleti díjat azért a nagy a traktorért, aminek kb. 50 millió forint az ára, öt év alatt kifizetek negyven millió forintot. Erre mondják mások, hogy ha saját gépet veszek, öt év után ott marad a traktor, ami maradványértéken ér 10-12 milliót. Bár ez igaz, de van már 8 ezer óra teljesítmény a gépben, ezért abszolút megbízhatatlan, de ha nem romlik el soha, akkor is évi másfél millió a szerviz, e mellett átalánydíjat is kell fizetni, hogy ha nagy baj van, a szerviz azonnal kijöjjön. Ez már 2,1 millió, és a gumikat is cserélni kell, ami még 5 millió forint. Ha pedig eddig nem romlott el a gép, 4000 óra után kezdődnek a meghibásodások. Ezért nem vásárolok ötvenmillióért traktort, százmillióért kombajnt.

Csak munkagépet veszek, de azokból a legkorszerűbb, prémium minőségű precíziós gépeket. Megéri, mert alapvetően meghatározzák a termés minőségét és mennyiségét, és ezáltal a jövedelmezőséget.

Ez a vállalkozási szemlélet komoly pénzügyi háttérrel feltételez. Erről is kérdeztük Orbán Istvánt.

- Földvásárlás, géplízing, a termelés megelőzése, mind-mind elképzelhetetlen biztos pénzügyi háttér nélkül. Szerencsére a Szigetvári Takarékszövetkezet kiváló partnerünk mind a fejlesztési hitelezésben, mind a forgóeszköz hitelezésben. Az igazsághoz tartozik, hogy korábban voltunk más banknál is, de nem véletlen, hogy a szigetvári pénzügyintézetnél maradtunk, mert itt pontosan ismerik a helyzetünket, és azt is, hogy a családi gazdaságok, az integráció, a szövetkezet egy összefüggő gazdasági egységet alkot. Ezt olyan csoportként kezelik, amely növeli a mi gazdasági, pénzügyi súlyunkat is. Mind a nagy ütemű fejlesztés, mind a termelés folyamatos bővítése elképzelhetetlen a takarékszövetkezet hitelei, és a mögöttük álló Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége nélkül. A személyes kapcsolatunkra jellemző, hogy a bank együtt él velünk, ha kell, figyelmeztetnek a problémákra. Mi hallgatunk a tanácsaikra, ők olyan összefüggéseket is látnak, amit mi, vállalkozók a helyzetünkkel fogva nem érzékelünk kellő súllyal.

„Mind a nagy ütemű fejlesztés, mind a termelés folyamatos bővítése elképzelhetetlen a takarékszövetkezet hitelei, és a mögöttük álló Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége nélkül.”

Orbán István

6

Termelői csoportok segítése

A Vidékfejlesztési Program „Termelői csoportok és szervezetek létrehozása” című pályázatára a 2014. január 1-jénél nem régebben alakult, hivatalos elismerésben részesített termelői csoportok nyújthatják be támogatási kérelmeiket. A szóban forgó termelői csoportok a működési feltételeik kialakításához és az elismerés során elfogadott üzleti tervük megvalósításához használhatják fel az elnyert támogatást. A pályázat keretében évi maximum 100 000 eurónak megfelelő forintösszegű támogatás kapható, öt éven keresztül. A támogatás konkrét mértéke a termelői csoport éves értékesítési adata alapján kerül meghatározásra. A több mint 11 milliárd forinttal rendelkező pályázatra 2017. május 2. és 2019. április 30. között nyújthatók be a kérelmek. Az első benyújtási és értékelési szakasz 2017. június 9-ig tartott, a második szakasz zárása 2017. szeptember 29-én lesz.

A szőlő- és bor-ágazat elektronikus rendszere

Unió forrás felhasználásával alakítják ki a szőlő- és bor-ágazat egységes elektronikus rendszerét, amely az érintettek számára az eddiginél hatékonyabb ügyintézés és ellenőrzést tesz majd lehetővé. A fejlesztés a Közigazgatás- és közszolgáltatás-fejlesztés Operatív Program (KÖFOP) és a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) támogatásával valósul meg, mintegy 1,2 milliárd forint uniós keretösszegeből. A projektet végrehajtó konzorcium vezetője a Földművelésügyi Minisztérium, a konzorcium tagja a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség. A megvalósításban ugyanakkor több együttműködő szervezet is részt vesz, például a borvidékek, Budapest Kormányhivatala, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a Belügyminisztérium. A projekt szakmai tartalma három pillérré épül: a szervezetfejlesztés mellett sor kerül komplex informatikai fejlesztésre, illetve az igazgatásszervezés hatékonyabbá tételére. Az új, integrált, a földművelésügyi tárca kezelésébe kerülő központi közhiteles ágazati nyilvántartás létrehozásával lehetővé válik, hogy a bor-ágazati szereplők papír alapú ügyintézése visszaszoruljon, és helyette újjászervezett - egykapus - elektronikus ügyintézés működjön. A rendszer révén a fogyasztók tájékozódási lehetősége is erősödik, növekedhet a termékek iránti bizalom, továbbá a hatósági ügyintézési folyamatok hatékonyabbak lesznek.

Törzstenyészetek támogatása

A 2017. évben a sertéságazatban történő stratégiai intézkedések keretében 40 millió forint forrás áll rendelkezésre a törzstenyészetek fejlesztését szolgáló vissza nem térítendő mezőgazdasági csekély összegű (agrár de minimis) támogatásra.

A 78/2013. (IX.10.) VM rendelet alapján a törzskönyvezett sertésstenyészetek állattartói igényelhetnek támogatást:

- a tenyésztés és szaporítóanyag,
- a teljesítményvizsgálat és törzskönyvezés végzéséhez szükséges eszközök,
- a törzskönyvi rendszer használatára alkalmas számítógépes konfiguráció,
- a sertés mesterséges termékenyítéshez szükséges laboratóriumi eszközök, állatgyógyászati eszközök és az állatjóléti státusz javítását szolgáló eszközök, berendezések

beszerzésekor felmerült költségeik részbeni fedezésére. A támogatási kérelmeket ez év júliusában kellett benyújtani a Magyar Államkincstárhoz. Azok elbírálását követően 2017 nyár végétől várható a támogatások folyósítása.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

7

Növekvő mezőgazdasági beruházások - kedvező kezességi háttérrel

A mezőgazdasági termelők beruházásai 2017. első negyedévében jelentősen növekedtek. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint ebben az időszakban a mezőgazdasági beruházások volumene több mint 46 százalékkal bővült. A gazdálkodók összesen közel 65 milliárd forintot költöttek fejlesztésre. Az erősödő beruházási aktivitásban kiemelt szerepet játszottak a növekvő gép-, azon belül is traktor-, kombájn-, permetezőgép-beszerzések. Ezt a trendet támasztják alá az Agrárgazdasági Kutató Intézet (AKI) gépforgalmazási adatai is. Az idei év első három hónapjában a gazdálkodók 31 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket, folyó áron 75 százalékkal nagyobb összegben, mint a múlt év első negyedévében. A traktorok és a gabonakombájnok értékesítése is mintegy másfélszeresére nőtt. Összesen 735 darab traktort vásároltak a termelők, 56 százalékkal többet, mint az előző év azonos időszakában, minden méretkategóriában bővült az értékesítés. A gabonakombájnokból 35 darabot állítottak üzembe a gazdálkodók (+46 százalék). Jelentősen emelkedett, több mint másfélszeresére bővült a vető- és ültetőgépek, valamint a talajművelő gépek értékesítése.

Az első negyedévi beruházási növekedés elsősorban a mezőgazdasági termelés 2016. évi kedvező alakulásának, az agrártámogatások által biztosított kiszámítható finanszírozásnak, így a gazdák javuló pénzügyi helyzetének, a vidékfejlesztési pályázati rendszer

előrehaladásának, a Növekedési Hitelprogram által nyújtott kedvező finanszírozási lehetőségnek és az alacsony piaci kamatoknak köszönhető. A beruházások bővülésének hatására javul a mezőgazdasági termelés technológiai színvonala, és ennek köszönhetően hatékonysága, ami tovább növeli a gazdálkodók versenyképességét és jövedelmét.

A Földművelésügyi Minisztérium várakozásai szerint a mezőgazdasági beruházások növekedése egész évben folytatódik. Ehhez kedvező háttérrel biztosít a mezőgazdasági termelés jövedelmezőségének emelkedése, a nemzetközi agrár-részipiaci válságokból történő fokozatos kilábalás, az uniós és hazai agrártámogatások folyamatos kifizetése, a teljes egészében meghirdetett vidékfejlesztési program pályázatainak gyorsuló elbírálása, illetve a pályázati projektek tömeges megvalósítása. Az alacsony vállalati hitelkamatok, valamint az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) intézményi kezességvállalásának rendkívül kedvező feltételei is serkentő hatással vannak a mezőgazdasági beruházások további emelkedésére. A Vidékfejlesztési Program fejlesztéseinek megvalósításához az elnyert támogatási összegben felül többnyire támogatás-előfinanszírozási hitel, beruházási hitel, a működtetési szakaszban pedig forgóeszközhitel igénybevétele válhat szükségessé. Az AVHGA kezességvállalása valamennyi esetben igényelhető.

Innovatív agrárprojektek támogatása

A Vidékfejlesztési Program keretében benyújthatók a támogatási kérelmek az „Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása” című, mintegy 25 milliárd forint támogatási keretösszegű felhívásra. Támogatásban részesülhet az innovációs operatív csoportok létrehozása és működtetése, illetve a legalább öt tagból álló konzorciumok innovatív projektjeinek megvalósítása. A cél, hogy olyan új fejlesztések valósuljanak meg, amelyek hozzájárulnak a mezőgazdasági termelékenység javításához, illetve a szigorodó környezetvédelmi feltételeknek való megfeleléshez.

A létrehozásra kerülő támogatott Agrár-Innovációs Operatív Csoportok az alábbi területeken tevékenykedhetnek: mezőgazdasági termelés, élelmiszer-feldolgozás és borászat, rövid ellátási lánc, erdőgazdálkodás. Az innovációs csoport az alábbi fő kritériumoknak kell, hogy megfeleljen: a célterülettel foglalkozó gazdálkodókat, kutatóhelyeket, szaktanácsadókat tömörít; abban legalább öt gazdasági

tevékenységet folytató - jogilag egymástól független - természetes vagy jogi személy vesz részt; a tagok legalább 40 százaléka az adott ágazatban gazdálkodik. A csoportnak projekttervet szükséges kidolgoznia és megvalósítania. Az innovációs csoportok létrehozását 100 százalékos intenzitással támogatják, és egy-egy csoport legfeljebb 150 ezer eurónak megfelelő forintot nyerhet el. A felhívás keretében kizárólag olyan beruházás valósítható meg, amely innovatív projektnek minősül. A mezőgazdasági termeléssel, a borászattal és az élelmiszer-feldolgozással kapcsolatos innovatív fejlesztésekre egyéni beruházás esetén legfeljebb 206 ezer euró, kollektív beruházás megvalósításakor 1 millió 30 ezer euró igényelhető, a támogatás mértéke az összes elszámolható költség 50-60 százaléka. Az erdőgazdálkodáshoz kötődő beruházások maximális támogatási összege egyéni beruházás esetén 112, kollektív fejlesztés esetén 560 ezer euró, amely az összes elszámolható költség 40-60 százaléka lehet. A támogatási kérelmeket 2017. november 30-ig lehet benyújtani.

Agrár-környezetgazdálkodási támogatás

A Vidékfejlesztési Programban először 2015-ben került kiírásra agrár-környezetgazdálkodási (AKG) pályázat. Az akkor megítélt teljes támogatás végül is meghaladta a 158 milliárd forintot. A többszörös túljelentkezés miatt ugyanis az eredeti keretösszeg megemelésre került, de a támogatásról sok állattartó, illetve szőlő- és gyümölcsültetvényes így is lemaradt. Ezért 2016-ban újabb AKG-pályázatot jelentettek meg, amely 40 milliárd forint támogatási összeget kínál fel gazdálkodóknak.

A második AKG-pályázatra több mint 4400 támogatási kérelem érkezett be, csaknem 80 milliárd forint támogatási igénnyel. A jelentős forrásigény miatt ez utóbbi támogatási keretet is megemelték: 40-ről 68 milliárd forintra. A tervezettnek megfelelően 2017 júniusában megszületett döntés az újabb AKG-pályázatokról. A kérelmezők kb. 90 százaléka kedvező elbírálásban részesült. A nyertes pályázók kérelmei az ügyfélkapujukon „jövőhagyott” státuszba kerültek, és a támogatói okiratokat elektronikus úton folyamatosan kapják meg.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény termesztés
- Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárás kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhely fejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: vízvédelmi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízvédelmi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Innovációs operatív csoportok létrehozása és az innovatív projekt megvalósításához szükséges beruházás támogatása
- Együttműködések támogatása a REL és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Jégesókar megelőzésére szolgáló beruházás
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának ex situ vagy in vitro megőrzése, továbbá a genetikai beszűkülést megelőző tanácsadói tevékenységek támogatása
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- Fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései
- Erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- Erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdősítés támogatása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Egyedi szennyvízkezelés

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelegarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádas utca 8., felelős vezető: Borbás Gábor